

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060308

DOM
2021-04-28
Stockholm

Mål nr
M 7243-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2020-06-04 i mål nr M 6704-19,
se bilaga A

PARTER

Klagande

Stadsbyggnadsnämnden i Täby kommun

Motparter

1. CB

2. EB

SAKEN

Anvisning av ny plats för hämtning av hushållsavfall

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Samhällsbyggnadsnämnden i Täby kommuns beslut den 16 oktober 2018 § 162 (dnr SBN 2018/344-09).

Dok.Id 1659685

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Samhällsbyggnadsnämnden i Täby kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa nämndens beslut.

CB och **EB** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har till stöd för sin talan anfört bl.a. följande. En omfattande utredning företogs innan beslut i ärendet fattades, vilket framgår av bilagorna till överklagandet. Kommunens representanter besökte och bedömde platsen vid minst fem olika tillfällen. Alternativa platser har också undersökts. Berörda fastighetsägare har fått tillfälle att yttra sig över placeringen. Den beslutade platsen har vid en sammantagen bedömning ansetts var den bäst lämpade för ändamålet. I samband med verkställande av anvisning av plats kan nämnden initiera eventuell gemensam avfallslösning för berörda fastigheter för att minimera antalet kärl på uppställningsplatsen. Prövningen om anvisning av ny plats ska dock göras oberoende av detta.

CB och **EB** har till stöd för sin talan vidhållit vad de tidigare anfört och därvid framhållit främst risken för problem med skadedjur.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Under målets handläggning i Mark- och miljööverdomstolen har en ny avfallsförordning (2020:614) trätt i kraft den 1 augusti 2020. De regler som fanns i 74 § respektive 75 § 2011 års avfallsförordning (2011:927), återfinns oförändrade i 9 kap. 1 § respektive 2 § i den nya avfallsförordningen. Även i 15 kap. 20 § andra stycket miljöbalken har redaktionella förändringar skett. Dessa bestämmelser har, oförändrade,

flyttats till en ny bestämmelse, 15 kap. 20 a § miljöbalken, också med ikraftträdandedatum den 1 augusti 2020 (SFS 2020:601). Av förarbetena, prop. 2019/20:156 s. 98-99, framgår att någon förändring i sak inte har avsetts.

I Mark- och miljööverdomstolen har nämnden framhållit att en omfattande utredning genomfördes innan beslutet och ingett dokumentation till stöd för det påståendet. Mot denna bakgrund finner Mark- och miljööverdomstolen inte skäl att ifrågasätta de slutsatser som nämnden dragit avseende avfallshämtningens bristande överensstämmelse med Arbetsmiljöverkets riktlinjer. Enligt praxis utgör bl.a. brister i renhållningsarbetares arbetsmiljö giltigt skäl för en kommun att anordna nytt hämtningsställe för hushållsavfall, jfr bl.a. Mark- och miljööverdomstolens dom den 25 januari 2021 i mål nr M 11233-19. Nämnden har således haft fog för att ordna nytt hämtningsställe för hushållsavfall i området.

Kommunens ansvar för hushållsavfall framgår av 15 kap. 20 §, 20 a § och 41 § miljöbalken, 9 kap. 1 § och 2 § avfallsförordningen samt kommunens renhållningsordning. Såsom länsstyrelsen framhåller i sitt beslut har kommunen getts stor självständighet att utforma föreskrifter på avfallsområdet så länge miljöbalkens krav uppfylls. Mark- och miljööverdomstolen instämmer även i länsstyrelsens tolkning av då gällande 15 kap. 20 § andra stycket miljöbalken, numera 15 kap. 20 a § miljöbalken, att bestämmelsen inte ställer något krav på att kommunen ska hämta hushållsavfall inom fastigheten.

Mot bakgrund av det anförda finner Mark- och miljööverdomstolen att nämnden haft fog för sitt beslut att anvisa nytt hämtningsställe för hushållsavfall för berörda fastigheter och att vald plats är godtagbar. Mark- och miljööverdomstolens dom ska därför ändras och nämndens beslut fastställas. Om avfallskärl på den anvisade platsen skulle leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön finns det möjlighet att göra en tillsynsanmälan enligt reglerna i 26 kap. miljöbalken.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Claes-Göran Sundberg, hovrättsrådet Rikard Backelin, tekniska rådet Yvonne Eklund och hovrättsrådet Ralf Järtelius, referent.

Föredragande har varit Liselotte Haraldsson.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2020-06-04
meddelad i
Nacka

Mål nr M 6704-19

PARTER

Klagande

1. CB

2. EB

Motpart

Stadsbyggnadsnämnden i Täby kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2019-09-06 i ärende nr 505-52872-2018, se bilaga 1

SAKEN

Anvisning av ny plats för hämtning av hushållsavfall

DOMSLUT

Med ändring av Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 6 september 2019 i ärende nr 505-52872-2018 upphäver mark- och miljödomstolen

Stadsbyggnadsnämnden i Täby kommuns beslut den 16 oktober 2018, § 162, dnr SBN 2018/344-09, såvitt avser anvisad ny plats för uppställning och tömning av sopkärl för fastigheterna A, B, C, D och E.

YRKANDEN M.M.

CB och EB har, som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut ska upphäva Stadsbyggnadsnämnden i Täby kommuns beslut.

Till stöd för sitt överklagande har CB och EB bl.a. gett in kartor. CB och EB har vidare till stöd för sitt överklagande vidhållit vad de anfört hos länsstyrelsen och i huvudsak tillagt följande.

Boendemiljön

Det är fem fastigheters sopkärl som ska placeras utanför deras fastighet. Det omfattar fyra kärl per fastighet, alltså totalt upp till 20 kärl för hushållssopor, matavfall, tidningskärl och trädgårdsavfall. Kärlen ska stå i dubbla rader och de boende på Plogvägens stickväg/återvändsväg har fått information om att deras kärl får stå permanent uppställda på den anvisade platsen.

Deras fastighet ligger ganska nära vägen och den beslutade anvisningsplatsen för soptunnor. Både köksfönster och matsalsfönster vetter mot platsen. Även gräsmattan är mot platsen, vilket medför att de inte kan utnyttja den delen av gräsmattan. Det är inte rimligt att placera så många tunnor på en och samma plats med hänsyn till boendemiljön.

Förslag på lösningar

Området bör gås igenom på nytt för att hitta ytterligare en plats för uppställning av tunnor. Något av kraven bör ändras, t.ex. att uppställningsytan måste vara 2 meter bred. Om en yta om 1 meters djup kan godkännas finns fler platser för uppställning att välja på. De fastigheter som ligger närmast den anvisade platsen bör kunna få ha kvar sina nuvarande hämtningsställen och betala en tilläggsavgift för att renhållningsarbetarna får gå en sträcka. Kostnaden skulle inte innebära några stora kostnader om det görs för de tre närmaste fastigheterna.

Nämnden har beretts tillfälle att yttra sig, men inte hörts av.

DOMSKÄL

Jäv

CB och EB har invänt att det förelegat jäv vid nämndens handläggning av och vid beslutsfattandet i ärendet. Mark- och miljödomstolen instämmer i den bedömning som länsstyrelsen har gjort, dvs att det inte förelegat jäv. Vad klagandena anfört i sitt överklagande föranleder inte någon annan bedömning.

Mark- och miljödomstolens bedömning i sak

Prövningsramen i ett överklagat mål begränsas av underinstansernas beslut. Mark- och miljödomstolen kan därför inom ramen för detta mål endast pröva om nämnden haft förutsättningar för att besluta om anvisning av ny plats för hämtning av hushållsavfall på den plats som framgår av nämndens beslut.

Såsom länsstyrelsen redogjort för följer av bestämmelserna i 15 kap. 20 § miljöbalken att det är kommunen som ansvarar för att hushållsavfall inom kommunen återvinns eller bortskaffas. Av bestämmelsen följer vidare att bortforsling som utgångspunkt ska ske från den fastighet där avfallet finns. I förarbetena till motsvarande äldre bestämmelser anges som exempel på omständigheter som kan innebära att det framstår oskäligt att ålägga kommunen ansvar för bortforsling från fastigheten, att hämtningsplatsen är avsides belägen eller svår att nå (se prop. 1997/98:45, del 2, s. 193, jfr t.ex. även RÅ 1986 ref 176).

Av 15 kap. 41 § miljöbalken följer att det för varje kommun ska finnas en renhållningsordning som ska innehålla föreskrifter om avfallshanteringen. Avfallshanteringen ska dessutom ske med iakttagande av miljöbalkens hänsynregler, om val av plats m.m. för att förebygga och hindra skador och olägenheter för människors hälsa och miljön. (se t.ex. 2 kap. 3 och 6 §§ miljöbalken).

Såvitt framgår av utredningen har nämnden i förevarande fall inte tillfredsställande utrett frågan om lämpligheten av den nya anvisade platsen för uppställning och tömning av sopkärlen, eller av möjliga alternativ, däribland även ett bibehållande av nuvarande ordning. Klagandena har pekat på ett flertal omständigheter som som ger anledning att ifrågasätta av nämnden vald ny plats, såsom trafikfara till följd av platsens belägenhet intill korsningar och utfarter samt sanitära olägenheter med hänsyn till närheten till klagandenas bostad.

Mot bakgrund av det anförda finner domstolen sammantaget att nämnden inte visat att den anvisade nya platsen, för uppställning och tömning av berörda fastigheters sopkärl i anslutning till klagandenas fastighet, är lämplig. Med ändring av länsstyrelsens beslut ska nämndens beslut därmed upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (MMD-02)

Överklagande senast den 2020-06-25.

Karin Frick

Ulrika Haapaniemi

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Karin Frick, ordförande, och tekniska rådet Ulrika Haapaniemi. Föredragande har varit beredningsjuristen Danielle Andersson.